

§ 13-1: Organisering av politisk sekretariat

Tolkningsuttalelse | Dato: 19.09.2025 | Kommunal- og distriktsdepartementet (http://www.regjeringen.no/no/dep/kdd/id504/)

Mottaker: Lillestrøm kommune

Vår referanse: 25/639

Spørsmål om man kan organisere et politisk sekretariat slik at det er underlagt kommunestyret og ikke kommunedirektøren.

Brevdato: 11. juni 2025

Svar på anmodning om tolkning av kommunelovens §13-1 - Organisering av politisk sekretariat

Vi viser til e-post 13. februar (og 5. mars) med spørsmål om organisering av politisk sekretariat. Vi beklager sent svar.

Spørsmålet dere har stilt er om man kan organisere et politisk sekretariat slik at det blir underlagt kommunestyret og ikke kommunedirektøren. Det presiseres i e-posten at leder for et slikt sekretariat i så fall vil ansettes av kommunestyret og i det daglige følges opp av ordfører. I tillegg spørres det om hvilke oppgaver som kan legges til et politisk sekretariat dersom det er anledning til å ha et slikt politisk styrt sekretariat.

Vi kan ikke ta stilling til den konkrete saken i deres kommune, men vi kan gi generell veiledning om regelverket knyttet til disse problemstillingene.

Det følger av kommuneloven § 13-1 at kommunen skal ha en administrasjon som ledes av kommunedirektøren. Lovens kapittel 5 har det regler om de folkevalgte organene. Det framgår av disse reglene og den nærmere omtalen i lovens forarbeider at det skal være et tydelig skille mellom de folkevalgte og administrasjonen. De enkelte bestemmelsene vil bidra til å avklare samspillet mellom disse.

Kommuneloven § 13-1 første ledd sier at kommunedirektøren er øverste leder av kommunens administrasjon, og i andre ledd står det at kommunedirektøren skal lede den samlede kommunale administrasjonen med unntak av det som følger av lov og innenfor kommunestyrets instrukser mm. Kommuneloven § 13-1 syvende ledd sier at kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse m.m. hvis ikke noe annet er fastsatt i lov.

Utgangspunktet i loven er altså at hele kommunens administrasjon hører under kommunedirektøren, med mindre noe annet er fastsatt i lov. Politisk sekretariat er ikke direkte regulert i kommuneloven eller noe annet sted. Det løpende personalansvaret, inkludert ansettelser m.m. er derfor kommunedirektørens ansvar etter § 13-7 syvende ledd, også for ansatte som jobber i et politisk sekretariat. Kommunestyret kan ikke fastsette noe annet. Vi mener dette følger av lovens ordlyd. Dette støttes også av forarbeidene til § 13-1 syvende ledd. Bl.a. står det følgende i NOU 2016:4 *Ny kommunelov* i punkt 8.5.2.3, side 92:

Kommunedirektøren har ansvaret for administrasjonen både faglig og administrativt, og da er det nærliggende også å ha ansvaret for de som er ansatt i administrasjonen, og for at de rette personer med den rette kompetansen blir ansatt. De folkevalgte ansetter og forholder seg til kommunedirektøren som skal utrede og iverksette på bakgrunn av avgjørelser i kommunestyret. Hvem andre som jobber i administrasjonen for å gjennomføre de oppgaver som pålegges kommunedirektøren, bør etter utvalgets vurdering være av underordnet betydning for de folkevalgte. Skillet mellom folkevalgt og administrasjon blir tydeligere og mer konsekvent dersom kommunedirektøren i loven har det fulle ansvar for administrasjonen også på dette feltet.

Kommunestyret kan imidlertid bestemme at kommunen skal ha et politisk sekretariat og fastsette funksjoner og oppgaver til denne. Inkludert her må de kunne bestemme at sekretariatet skal gjøre oppgaver for de folkevalgte. Det vil imidlertid likevel være kommunedirektøren som har det overordnede ansvaret for sekretariatet, inkludert ansettelser og løpende personalansvar. Sekretariatet vil være en del av administrasjonen selv om oppgavene for eksempel handler om å bistå med avvikling av politiske møter og andre oppgaver som er lagt til et politisk sekretariat.

I henvendelsen vises til en tolkningsuttalelse departementet kom med i 2015, se § 23: Opprettelse av politisk sekretariat - regjeringen.no

(http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/opprettelse-av-politisk-sekretariat/id2425179/) . Denne tolkningsuttalelse gjelder den gamle kommuneloven, altså før bestemmelsen i § 13-1 syvende ledd om kommunedirektørens personalansvar, ble innført. Den er derfor ikke lenger relevant for forståelsen av dagens regelverk på dette området.

TEMA

Kommunalrett og kommunal inndeling

RELATERT

Tolkningsuttalelser om kommuneloven 2018 (http://www.regjeringen.no/no/dokument/lover_regler/tolkningsuttalelser/kommunalrett/tolkningsuttalelser-om-kommuneloven-2018/id2672705/)

TILHØRENDE LOV

> Kommuneloven (2018) (http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneloven-2018/id2672010/)

KONTAKT

Kommunalavdelingen (http://www.regjeringen.no/no/dep/kdd/org/avdelinger/kommunalavdelingen/id1497/)

E-post: postmottak@kdd.dep.no (mailto:postmottak@kdd.dep.no)

Telefon: 22 24 72 01

Adresse: Postboks 8112 Dep., 0032 Oslo Besøksadresse: Akersgt. 59 , Oslo

Regjeringen.no

Ansvarlig for Kommunal- og distriktsdepartementets sider:

Ansvarlig redaktør: Jon Berg

Nettredaktør: Magnus Skaara Drabløs

Personvernerklæring for Kommunal- og distriktsdepartementet

Tlf. + 47 22 24 90 90

E-post: postmottak@kdd.dep.no

Ansatte i KDD: Depkatalog

Organisasjonsnummer: 972 417 858